

Ad me currendum est
in omni iudicio
(De Imitatione Christi.
Lib. III. Cap. 46)

ÎNDREPTAR

FOAIE PENTRU GÂND ȘI FAPTĂ CREȘTINEASCĂ

N. I. HERESCU:

PETITORII VICTORIEI

O d-Charbonneau a plecat împeșt la Atena, să se coară mâna Victoriei. Spre a evita orice fel de confuzie, precizăm îndată că e vorba de o mână de marmură. Căci nu mâna unei Victorie oarecare, în carne și osă, o va cere savantul arheolog, ci pe aceea a Victoriei dela Samothrake, imensa statuie dela Muzeul Luvru din Paris. Toți cei care au admirat-o vreodată, în trecerea lor prin capitala Franței, și-aduc desigur aminte că dacă Victoria dela Samothrake are aripi, în schimb n'are braț.

O întâmplare fericită, din acelea rare sunt azi de rare în acest domeniu, a făcut pe conservatorul secției de antichități greco-romane dela Luvru — căci de el este vorba — să descopere acum doi ani, tot în insula Samothrake și în același loc unde, în 1883, a fost găsită statuia Victoriei, o mână de marmură (mutilată, cel dreptul, fiindcă îi lipsesc două degete).

Nu încapă nicio îndoielă că mâna aparține Victoriei dela Samothrake: toate indicile, de ordin tehnic și artistic, cum și raportul de proporții dintre mână și trupul statuii, au arătat-o îndată oamenilor competenți. De-ar mai fi rămas vreo bănuială, știința are astăzi la dispoziție mijlocuri foarte precise pentru a face dovada. Analiza chimică a stăvilii că aceeași marmură de Paros și în statuia dela Luvru și în mâna scoasă recent la Ivesală. (Adăugați că cele două degete care-i lipsesc nu sunt pierdute, ci se găsesc în muzeul din Viena).

Evenimentul acesta arheologic, important prin el însuși, ne dă prilejul unor curioase apropieri și observații, care depășesc însemnătatea statuii antice...

Mă uitai, brațul nu e singurul lucru care apăsese celei mai reprezentative înfrăchirări în marmură a Victoriei: ea n'are nici cap. Victoria dela Samothrake e un minunat trup de femeie, plin de vigoare și de elan, dar lipsit de cununa capului. De vină să fie numai vitregia vremii, care a făcut ca alături dintre operele de artă ale antichității să iasă din pământ trunchiate, ori poate că artistul grec, iubitor de simetrii ca toți veștii elini, a voit înadins să mutilăzeze Victoria decapitată?...

Întrebarea nu e chiar fără sens, și mai fost pusă cu privire la o altă statuie celebră dela Luvru. E vorba de Venus din Milo, care înfrăchirăză dumnezește pe zeita iubirii (și a cărei divină frumusețe nu-și alină perechea decât în Venus Cyrenalca, dela Muzeul Termelor din Roma). Precum se știe, nici Venus din Milo n'are brațe. Și au fost critici de artă care au susținut că așa trebuie s'o fi plăsmuit sculptorul, fiindcă, dacă ar avea brațe, în orice caz ar fi ele imaginare și alipite statuii, ar cădea neîntrecuta armonie a corpului.

În cazul când ipoteza corespunde realității, operele de artă de care vorbim ar căpăta o semnificație specială și s'ar integra într-o serie. Din această serie e suficient să mai amintim un singur exemplu: Greții și Romanii personificau norocul — Fortuna — ca pe o femeie care stăruie legată la ochi...

Ce înseamnă norocul, dacă n'are ochi, — ca să alegem?

Ce înseamnă iubirea, dacă n'are braț, — ca să alegem?

Ce înseamnă victoria, dacă n'are cap, — ca să alegem?

Chiar dacă, atunci când eu leșii, nemuritoare, din dalta lăsată greș a sculptorului antic, Victoria dela Samothrake avea cap și Venus din Milo brațe, nu ne putem împiedeca să gândim că, poate, un zeu gălăgic ni le-a restituit mutilate, pentru a ne sili să medităm la lucrurile care nu cele mai simple...

O frază latină ar putea servi drept glossă Victoriei dela Luvru: e fraza pe care un istoric o pune în gura unui locotenent al lui Hannibal, după marea victorie dela Cannae: Vincere estis, Hannibal, Victoria uti nascis (Lăsa învingești știi, Hannibal, să te folosești de victoria, nu știi?). Așa fusese în realitate: izbândă lui Hannibal asupra Romanilor a rămas fără rezultat, Victoria dela Cannae a fost o victorie fără cap...

Dacă există undeva zeul ghidaj care ne dă îndrumări și semne, atunci avem dreptul să sperăm — noi, pribegii — că mâna Victoriei dela Samothrake, răsarită tocmai acum din pământ, să înțeleagă al Greșii, este un asemenea semn. Nu e rău ca, în adăstarea capului, Victoria să aibă cel puțin mâna, cu care se poate mângâia, — sau lovi...

Pentru moment, d-Charbonneau s'a întors dela Atena cu un refuz. Și noi mai zicem că e poate bine ca, deocamdată, mâna victoriei să rămână în Grecia, cea atât de aproape de pământul patriei...

ÎNTRE TOMIS ȘI RAVENNA

de
MIRCEA ELIADE

Ascult și citeșc pe poeții și prozatorii români din exil, și mă întreb, întotdeauna cu aceeași turbare înfrigurare: încotro se'ndreaptă? Spre care țărnam?

Dumnezeu singur știe unde ne vom afla, fiecare din noi, în clipa din urmă, când ne vom desprinde pentru totdeauna de pământ. Unora le va fi dat să-și revadă aieveș țara; alții nu o vor mai putea ghici decât de dincolo de Veac, din eternitate. Până atunci, scriitorii, și îndeosebi poeții, își poartă cu ei, pe oriunde i-a mână nenorocul, imaginea Țării pierdute. „O poartă cu ei", e prea puțin spus; mai degrabă sunt purtați și nutriți ei de ea, de icoana aburită a Țării; căci numai dorul, melancolia, și plânsul păstrează vii și întregi pe acești destărați, care nu mai pot prinde nicăieri rădăcini. Nu mai pot, nu pentru că ar fi niște inadaptabili, ci pentru că nu-și pot păstra integritatea spirituală decât în măsura în care creiază. Iar poeții, scriitorii — spre deosebire de ingineri, de muzicanți, de artiști plastici — au ca instrument de creație limba; adică, sunt urșiți să scrie numai pentru al lor. Oriunde s'ar afla, în orice peisaj, ei nu pot scrie decât cu gândul la Țară, și pentru cei care au rămas acolo.

Au mai fost mari poeți destărați, care au suferit și și-au sfârșit zilele departe de Patrie. Așa a fost Ovidiu, surghiunit la Tomis, de unde-și trimetea nemângăiatele Tristia. Așa a fost, mai ales, Dante, care a trăit ultimii douăzeci de ani departe de Florența mistuindu-se din pricina răutății și a prostiei celor care-i stăpâneau atunci cetatea. Dar câtă deosebire între unul și celălalt! Nu mă gândesc la distanța care se întinde între genile lor poetice, atât de diferite, ci la „dorul lor de țară" la imagina pe care o aveau, fiecare din ei, despre propriile lor Patrii, din care fuseseră izgoniți. Ovidiu nu s'a putut niciodată consola că a fost smuls din splendoarea Romei Imperiale; în acest trecut paradisiac, pentru totdeauna abolit, se reîntorcea el, fără odihnă. Nu se mai putea desprinde din propriile lui amintiri; nu mai putea să trăiască; abia dacă își supraviețuia...

Dante, dimpotrivă, și-a stăpânit bărbătește soarta. Dorul de Florența îl mistuia și pe el; într-atât, încât unii au spus că ar fi scris Divina Commedia numai ca să i se poată ridica surghiunul. În orice caz, Dante a suferit până în adâncurile ființei lui ruperea de Patrie. Dar n'a acceptat niciun compromis ca să se poată reîntoarce. Mai mult: acest incurabil florentin, care nu-și putea închipui beatitudine mai mare decât să pășească din nou în al său „bel San Giovanni", acest „patriot" ireductibil izbutise să depășească, poate cel dintâi dintre contemporanii lui, nu numai ideea autonomiei politice a Florenței, dar chiar și pe aceea a unității Italiei; și demonstra, în De Monarhia, necesitatea unității lumii europene, singura soluție posibilă pentru a rezolva atât conflictul latent între Papă și împărat cât și tensiunile istorice ale Statelor creștine. Dante vedea peste veacuri; profetiza. În lungul lui surghiun, a înălțat, piatră cu piatră, cea mai mare clădire poetică a Europei moderne — și totodată și-a pus, cura-

continuarea în pag. 3

ALEXANDRU MIRCEA:

CREȘTINISM IMPERSONAL

Am încercat să arăt, în numărul trecut, că atunci când transpui problema religioasă pe planul tradiției permanente pe planul realității contingente, adică al manifestărilor de ordin secundar, atunci în mod fatal nota esențială creștină a diferenței spiritualității se pierde, locul ei fiind luat de elementele locale condiționate de realitățile regionale, de climatele culturale, — elemente care fiind lipsite de valoare universală nu pot elia la temelia raportului dintre diferitele spiritualități creștine. Deci când cineva consideră problema raportului dintre catolicism și ortodoxie din acest punct de vedere și cu astfel de mentalitate — așa cum face D-I Amăr în Micul Catehism —, pornind nu dela ceea ce e esențial creștin în catolicism și ortodoxie, ci dela ceea ce e particular în ortodoxie și secundar în catolicism; dela ceea ce e produs al mentalității locale și nu expresie a tradiției autentice, — nu poate să nu fie ispitit a face comparații — concludente și nu poate să nu găsească incompatibilități, contraste și deosebiri de orientare, în aparență imposibil de împăcat.

Dar punerea problemei religioase și a orientării spirituale pe acest plan al manifestărilor contingente determinate de împrejurările istorice și de diferențele regionale, nu numai că îngreunează peste măsură înțelegerea justă a raportului dintre catolicism și ortodoxie, nu numai că împiedică sesizarea sensului adevărat al unirii Bisericii și al orientării noastre spirituale — cum am arătat în numărul trecut — dar aduce cu sine consecințe grave și din al punct de vedere. Punerea problemei în acest chip, însemnând pierderea contactului cu marea înaltă din diferitele tradiții, îndepărtează în mod necesar și dela trăirea personală a creștinismului; scuteste oarecum de un angajament personal și conștient pe linia idealului vieții creștine. Pentru că atunci când în cadrul creștinismului nu vorbești decât de climate culturale, de împrejurări istorice, de fizionomii etno-spirituale sau mai știu eu ce, problema religioasă cu adevărat devine impersonală, de vreme ce toate acestea sunt lucruri care nu au nicio legătură cu problemele sufletului propriu și cu influența asupra convingerilor religioase. Mai mult, considerarea diferențelor spiritualității creștine pe plan contingent nu cere, din capul locului, vreo convingere religioasă. Elidă poate fi cazul lui Lucian Blaga, care a vorbit frumos despre „stilul ortodox" și despre celelalte spiritualități creștine, fără să creadă nimic din creștinism și fără să aibă niciun pic de dragoste pentru Isus Hristos. La fel, cineva ar putea scrie frumos despre spiritualitatea ortodoxă, pusă sub semnul învierii, fără să creadă totuși în învierea reală a Domnului... Natural, oricine o liber să considere diferențele spiritualității creștine chiar și numai din punctul de vedere al aspectelor lor contingente. Și iarăși, nu putem obliga pe nimeni să accepte și dogma creștină ce stă la temelia acestor spiritualități. Dar dela cine face profesie de ortodoxism (noi) avem dreptul să cerem mai mult decât dela un necredincios.

Încercarea să se trateze problema religioasă — cu toate implicațiile sale — pe același plan cu al influențelor culturale nu aduce niciun câștig nici credinței ca atare, nici vieții creștine. Dimpotrivă, în astfel de încercare nu crează decât confuzie și nu poate genera decât desorientare. Ea desfigurează de fapt fizionomia autentică a creștinismului, răstoarnă ordinea firească a valorilor creștine prin faptul că pune accentul pe elementele secundare, neglijând ceea ce e esențial. În felul acesta, adăstarea la Isus Hristos dintr-o convingere personală, trăirea sinceră a credinței, acceptarea dogmelor și a moralei creștine ca îndreptar pentru viața intimă și pentru activitatea publică, sunt devalorizate de scrieri ca Micul Catehism al D-lui Amăr.

Nu scriu lucrurile acestea de dragul polemicii. Convingerea mea este că în timp ce frații noștri de acasă suferă apăsați de cea mai groznică tiranie, ar fi rușinos să ne mângâim între noi. Dar nu pot să nu amintesc că în timp ce în țară Episcopii și majoritatea preoților uniți, ca și cei mai buni dintre preoții ortodocși, zac în închisori și suferă ucis pentru Hristos, nouă nu ne este îngăduit să facem diletanțism pe seama credinței. Căci să nu se uite că Episcopii și preoții din țară nu mor ca să salveze „forma arhaică, patriarhală a creștinismului răsăritean", ci suferă și mor ca să mărturisească pe Hristos. Iar țara de-aia mărturisă nu (e-o) dă climatul cultural sau istoric. Ci altceva. Și acel altceva e esențial.

St. George și St. Todor (Teodor Tiron), icoană țărănească pe sticlă, Transilvania, 1844.

SFANTUL IOAN-AL-CRUCHI
(SAN JUAN DE LA CRUZ):

POESII

traduse de

ALEXANDRU BUSUIOCEANU

NOAPTEA OBSCURĂ A SUFLETULUI

Cântări ale sufletului care se bucură de a fi ajuns la starea înaltă a desăvârșirii, care împreună cu Dumnezeu, pe calea tăgăduinței spirituale.

Într-o noapte obscură
cu doruri în iubiri înflăcărată,
o! ferice aventură!
tești ne'n seamă luată,
când casa mi-eră'n pace cufundată.

Prin beznă, neștiută,
pe scara ascunsă, într'alt veșmânt schimbată,
o! ferice aventură!
prin beznă, furișată,
când casa mi-eră'n pace cufundată.

În noaptea fericită,
în taină și când nimeni mă vedea,
nici eu priveam ceva,
fără lumină ori călăuză
decât cea care'n inimă'mi ardea.

Ea mă călăuzea
mai sigur ca lumina de amiază,
acolo unde m'astepta
cine bine'l știam,
în locuri unde nimeni s'arătă.

O! noapte, ce'ndrumași,
o! noapte, decât zorile mai îndrăgita:
noapte ce'mpreunași
pe iubit cu iubită,
și pe iubită în iubit schimbași!

Pe pieptu-mi înflorit,
întreg și numai lui ce l-l păstram,
acolo a adormit,
și eu îl desmierdam
și crengile de cedri adău.

Vântul în foisor,
când pletele iubite respiram,
cu mâna lui ușor
grumazu' mi-l rănea
și simțurile toate mi le-oprea.

Am stat, uitând de mine,
chipu' către iubit mi-am aplecat,
uitam, și toate au stat,
de mine gândul părăsindu-l,
acolo, între crini uitate.

CÂNTARE DUMNEZEIRII LUI CRISTOS ȘI SUFLETULUI

Un biet păstor stă'n jale și bănat,
stingher și de plăcere și de bine,
și gându' tot la păstoriță și fine,
cu pieptu' de dor mare'ndurerat.

Nu plânge că de dor e săgetat,
nu-l pasă că se vede așa măhnit,
măcar că'n inima lui e rănit;
ci de gând plânge, că se știe-nit.

Că doar gândindu-se că e uitat
pedeapsă suferă printre streini
din ale mândrei păstorițe mâini,
cu pieptu' de dor mare'ndurerat.

Și zise biet păstoru': Cât păcat
de cine, vai de el, vrea lipsa mea
și nu se bucură cu mine a stat,
și pieptu-l de dor mare'ndurerat.

După-un timp lung, în vârful s'a urcat,
ai unui arbor; brațele-a deschis,
și-a rămas mori, acolo'n ele prins,
cu pieptu' de dor mare'ndurerat.

* Bucura această a fost citită de traducător la solemnitatea ce a avut loc la momentul Sfântului Ioan de la Cruz, cu ocazia deschiderii Congresului de Poezie, la Segovia, 17 Iunie 1952

LE DERNIER SALON LITTERAIRE DE BUCAREST

Le jardin de Cismigiu se trouvait tout près de ma rue. Ses frondaisons vertes au printemps, rousses, rouges et dorées en automne me tentaient toujours plus que les dévances du boulevard Elisabeta. (Et pourtant elles étaient bien jolies ces dévances avant le règne du bolchévisme en Roumanie). D'autre part, la beauté que dispense la nature, ne coûte rien, on peut en jouir gratuitement. Tandis que celle qui crée les hommes, n'est pas souvent accessible aux maigres bourses des intellectuels. Comme j'ai toujours aimé ce qui n'est pas à vendre — et par là même se trouve être le plus précieux — j'allais presque tous les jours, excepté les dures journées d'hiver jouir de la beauté de Cismigiu.

Mais évitant les allées trop peuplées, je me dirigeais vers un lieu peu fréquenté et fort sympathique, une sorte de Rond Point des Écrivains et des Poètes. Je l'avais baptisé à mon propre usage: „Le dernier Salon Littéraire de Bucarest”.

Dieu, qu'on était bien dans ce joli coin! Au printemps les longues branches souples des cyprès aux fleurs d'or et d'autres plantes fleuries grimpaient tout autour de ce „salon”, en automne des frondaisons rousses secouaient leurs feuilles aux pieds des poètes et des écrivains. Et les messieurs étaient toujours là, ils ne vous faisaient jamais dire qu'ils étaient absents ou trop occupés. Juchés sur leurs socles, ils étaient contents de vous recevoir. Car, en général, on pense moins aux morts qu'aux vivants qui peuvent vous rendre un service ou montrer sa reconnaissance d'une manière quelconque. Excepté lorsqu'on peut glorifier un écrivain mort pour se lancer soi-même.

Bien entendu il y a des exceptions, mais les exceptions ne font que confirmer la règle.

A l'entrée du „salon” se trouvait Dulliu Zamfirescu avec sa belle tête fine de grand seigneur d'antan et semblait vous inviter poliment: „Mais entrez donc, on est très heureux de vous voir!” Le sculpteur fut bien inspiré en faisant le buste de Zamfirescu. C'est vraiment l'auteur de la „Viața la Tară”, de „Tânase Scatiu” — pourquoi n'a-t-on pas mis assez en valeur ce vigoureux roman réaliste avec cette magnifique silhouette de Tanase? Il vaut pourtant plus d'un roman réaliste étranger qu'on traduit en roumain, en l'édulcorant très souvent — l'auteur de quelques pages de toute beauté dans le roman „In războiu”, comme la „confession” du maior Sonțu, et la charge à la baïonnette de l'infanterie roumaine, sorte de réveil de tout un peuple en marche vers sa destinée.

Ensuite Vlahuța. Son buste n'est pas très réussi. Le visage lourd et bouffi, a l'air de crouler. Peut-être à cause de cela le poète apparaît mécontent, maussade, moins accueillant que de son vivant quand il réunissait chez lui presque tout Bucarest littéraire, comme me racontait souvent Th. Speranța.

Goga, poète douloureux de l'Ardeal souffrant, mais aussi un politicien. C'est le poète des jours mauvais, des jours noirs, c'est alors qu'il peut être goûté et apprécié dans sa pleine valeur. En temps de bonheur beaucoup de gens le trouveront trop sentimental, trop pathétique. Mais quelle tête froide et dure, tête d'un vieux parlementaire, rompu à toutes les combinaisons politiques! Rien de mélancolique, rien de nostalgique. Ou sont les rossignols et „tant de larmes”? L'homme ou plutôt son image, ne ressemble guère à son oeuvre. Peut-être est-ce la faute du sculpteur?

En revanche quelle bonne tête de poète rustique que celle de Cosbuc... Sous les gros sourcils épais les yeux ont un regard mi-pensif, mi-timide, charmant et très doux. En les regardant, on songe involontairement aux vertes collines autour de Cluj, aux forêts sombres des montagnes entre Brasov et Prédéal aux fêtes paysannes où le soleil fait briller les couleurs éclatantes des broderies des costumes. Et des vers très beaux chantent dans l'âme.

Voici le visage si terriblement spiritualisé de Iosif, si mortellement triste. On dirait: un nocturne de Chopin, joué par un soir de pluie, ou un poème de Verlaine... „Mon âme a tant de peine...”

Eminescu de même que Goga n'a pas eu de chance avec son sculpteur qui a voulu faire de lui un jeune dieu grec, mais fit une tête qui manque d'expression. Pas de trace de cette inquiétude douloureuse qui marque toute son oeuvre. Ni de ce romantisme nostalgique qui sonne si bien dans une de ses plus jolies élégies:

Departa sunt de tine și singur lângă foc,
Petrec în minte viața-mi lipsită de noroc.
Optzeci de ani îmi pare în lume c'am trăit,
Că sunt bătrân ca Iarna, că tu vei fi murit...

Et cependant l'ombre blonde de Veronica Mică semble parfois errer autour de ce buste d'Eminescu comme si elle demandait un peu de place pour les femmes dans le „salon” littéraire de Cismigiu.

Titu Maiorescu trône sur son socle. Il est majestueux solennel, barbu. Un peu menaçant même. Il devait être ainsi de son vivant. Nicolas Balcescu a la tête inspirée d'un apôtre ou... d'un poète romantique. On songe en la regardant à sa vie d'écrivain et de patriote exilé, vie passionnée, intense, digne et pauvre. Et à sa fin précoce, loin des siens. Ici l'artiste a bien compris l'âme et la destinée de l'écrivain.

Très belle et très hardie la tête de Caragiale. Quelque chose de provocant, comme un défi jeté à tout et à tous, quelque chose de narquois... et en même temps combien d'amertume dans les plis de sa bouche.

Mais pour finir ma visite dans le „salon” littéraire de Cismigiu j'aimais à m'arrêter quelques minutes devant la tête superbe de prophète biblique, celle de Bogdan Hașdeu. Elle me faisait toujours songer au „Moïse” de Michel Ange et je ne passais jamais devant ce buste sans murmurer les beaux vers d'Alfred de Vigny:

O Seigneur, j'ai vécu puissant et solitaire,
Laissez-moi m'endormir du sommeil de la terre.

Rasvan, Motzoc, Vidra, le hetman polonais, le pope russe, les grandes oeuvres historiques recherche passionnée des secrets de la nature et du monde surnaturel, quelle vaste culture, quelle connaissance de différents peuples! Et à côté de tout cela quel amour de la patrie et quel esprit poétique...

A ma dernière visite à Cismigiu en août 1946, je songeais que deux visages nouveaux devraient y prendre place, deux visages que j'avais connus vivants: celui de professeur Nicolas Iorga et celui de Ion Minulescu.

Le premier, grand savant — peut-être le plus grand — roumain, ardent patriote, sorte de Bayard intellectuel de son pays, mériterait qu'on grave un jour sur son socle: Fidèle à lui-même jusqu'à la mort.

Et l'autre qui fut le plus mélodieux et le plus incompris des poètes, devrait avoir sous son nom les vers déchirants de son si beau poème:

Cânta un matelot la proră
Și marea nu-l înțelegea...

MARYA KASTERSKA

CĂRȚI:

PIERRE SERGESCU: Léonard de Vinci homme de science. (Les Conférences du Palais de la Découverte). Imprimerie Alenconnaise (Alençon-Orne), 1952. 22 pagini.

MIRCEA ELIADE: Le Temps et l'Éternité dans la Pensée indienne. Rhein-Verlag, Zürich, 1952. 40 pag.

P. LAVIOSA ZAMBOTTI: Les origines et la diffusion de la civilisation. Préface de Mircea Eliade. Payot, Paris, 1949.

PAUL VULLIAND: La Fin du Monde. Préface de Mircea Eliade. Payot, Paris, 1951.

ROGER GODEL: Essais sur l'expérience littéraire. Préface de Mircea Eliade. Gallimard, NRF, Paris, 1952.

PSALMUL 34

Fă, Doamne, luptă celor ce se luptă cu mine
lovește pe cei ce mă lovesc
la pavăza și scutul
și 'n ajutorul meu Te ridică.
Aruncă lancia

și falcă urmăriților mei călăi
Zi sufletului meu: „Mântuirea ta sânt Tu!”

II

Să se turbure și să se rușineze
cel ce caută viața mea;
să dea dosul, rușinați,
cei ce gândesc să-mi facă rău.

Fie precum pleava în fața vântului,
când ingerul Domnului îl va izbi.
Fie întunecată și lunecoasă calea lor,
când ingerul Domnului îl va urmări.

Căci fără dreptate cursă mi-au întins;
fără pricină săpat-au groapă vieții mele.
Pietrea lor să vină pe neașteptate
și cursa pe care mi-au întins-o,

pe ei să-i prindă;

în groapa ce mi-au săpat-o, înșiși să cadă.
Iară sufletul meu va hăni de Domnul;
veseli-se-va de ajutorul Lui.
Zice-vor toate puterile mele:
„Doamne! cine este asemenea Ție,
care smulgi pe sărman
din mâna celui puternic;
pe cel nevoiaș și sărac
din mâna jecmântorului!”

III

Martori aprigi s'au ridicat:
de ceea ce nu știam m'au întrebat.
Răsplătitu-mi-au rău pentru bine,
spre a sufletului meu pustire.

Iară eu, când ei boleau,
în sac mă îmbrăcam,
prin postire sufletul mi-l topeam
și'n inima mea rugăcuni făceam.

Ca și cum prieten, ori frate mi-ar fi fost,
atât de măhnit umblam;
ca cel ce-și plânge muma
așa, de jale, mă frângeam.

Dar când eu mă clătinau,
ei se bucurară și împreună se adunară;
împotriva mea se adunară
și pe negândite mă loviră.

Mă sfâșiau și nu mai încetau;
mă provocau, de mine joc își băteau,
scrâșnindu-și dinții împotriva mea.

Până când, Doamne, vei privi acestea toate
Scapă de cel ce răcnesc, sufletul meu;
de gura leilor, viața mea!

Atunci mulțumită în adunare îți voi da;
înaintea a popor mult Te voi lauda.

IV

Să nu se bucure de mine
vrăjmașii mei nedrepti,
nici să-și facă semn cu ochiul
cel ce mă urăsc, fără dreptate.

Ei nu grăiesc celorurile păcii,
și împotriva celor pașnici al pământului
îngelăcuni plânuesc.

Și-și deschid gura împotriva mea, zicând:
„Aha! Aha! Cu ochii noștri l-am văzut!”

Doamne, văzut-ai! Nu tăcea!
Nu fii, Doamne, departe de mine!

Trezește-Te, stai de veghe, în apărarea mea
Dumnezeule și Domnul meu,
la aminte la necazul meu!

Judecă-mă, Doamne, după dreptatea Ta;
Dumnezeul meu, să nu-și rădă de mine!

Să nu cugete în inima lor:

„Aha! Asta am dorit-o!”

Să nu-și spună: „Îl vom sfâșia!”

Să se turbure și să se rușineze - împreună
cel ce se bucură de durerea mea;
rușinea și ocara să-l acopere
pe cel ce se ridică împotriva mea!

Dar cel ce-mi vreau binele
să se bucure și să se veselească
și pururea să zică:

„Mărit fie Domnul,
cela ce face mântuire slugii Sale!”

Și limba mea va vesti lauda Ta;
lauda Ta, pururea!

(Traducere de OCTAVIAN BĂRLEA și GEORGE RACOVEANU, după LIBER PSALMORUM. Nova et textibus primigeniis interpretatio. Iam cum nota critica et exegetica. Roma 1949.)

Creștin cu numele

Logea supremă a creștinismului este dragostea. Acolo unde nu există dragoste, nu poate exista creștinism adevărat. Cu toate acestea au fost și încă sunt destul „creștini”, care nu vor să înțeleagă rostul jertfei Mântuitorului, mulțumindu-se doar a respecta formele exterioare de ritual ale Bisericii. Inceputul chiar din evul mediu putem trasa linia acestor indivizi, care mergeau regulat la biserică, se împărtășeau și dădeau obolul lor pentru opere caritative, însă în același timp nu se lăbeau decât pe sine. În vârul lumii se comparam ca și creștinii adevărați, însă îndată ce se găseau stăpânii la biserică uitau tot ceas preotul și-a dat osteneala să-l învețe. Acești creștini cu numele nu se deosebeau decât teoretic de păgâni: continuau să se închină vîștelui de aur și să disprețuiau virtutea creștine. Sărăcia nu era pentru ei un îndemn la milă, ci la batjocură.

Croniclele franceze Pierre de Fenin termină istoria sa despre năvălirea unei bande de tâlhari cu cuvintele: „... et il faisoit un grand rîse pour ce que c'estoient tous gens de povre estat” (Journal d'un bourgeois, p. 204). Deci executarea răufăcătorilor era un prilej de bucurie nu atât pentru acela își primea pedeapsa cvenită, ci pentru că erau săraci...

Dar lipsa de dragoste creștină nu se manifestă doar împotriva săracilor, ci și a altor vitregii ai sorții. În anul 1425 s'a învînt la Paris un „abatament”, la care nu luat parte patru orbi. Aceștia trebuiau să lupte pentru un purcel. În ajunul luptei mărșăluiesc înarmați pe străzile orașului în sunete de cîmpoi. Înaintea lor pășea un om purtând un drapel, pe care era pictat locma purcelului mult dorit. Lupta a avut loc într-o piață îngustă, unde se aranjaseră tribune pentru public. Orbi erau laameși cu măciuci și acei care reușea să omore purcelul, avea dreptul să-l păstreze. Este eșor de imaginat ce spectacol „creștin” au oferit publicului cei patru orbi, care înclinați de alcool, se întreceau să lovească purcelul. Din nenorocire însă, în loc să-l vîneze prada, se vînam între ei, lovindu-se cumplit, în bobotele de răs ale spectatorilor. (Jean Levevre de Saint Remy, Chronique-Soc. de l'Histoire de France, Paris 1876, II, 168).

Aceste lucruri s'au înîmplat în Evul Mediu. Cum stau lucrurile astăzi într-o noapte mă întorceam tîrziu spre casă. New Yorkul, atât de aglomerat ziua, se mulțumea să zădărească în noapte. În fața unui grup de oameni priveam la ceva. Cu îngrozire văd un om zăcînd la pămînt într-o bae de sînge, pe cînd alături îl lovea cu picioarele în obraz. Lupta devenise de mult înegală, căci cel mai alah era lăsat de cunoștință. Victorioul însă continua să-l trateze cu lovituri, transformându-l înătr-o masă înformă de carne sîngerădă. „Publicul” privea ca la un match de box.

Pentru oamenii de jos avem o scuză: Negliția. Pentru pătura conducătoare a omenirii însă nu o putem găsi, atunci cînd ei uită să-și facă datoria de creștini. Crimele comunistilor nu le lasă să considere, deosebite ei sunt ateștii și nu cred în viața de apoi. În această direcție comunistii nu sunt ipocriți. Vorbind de creștin, trebuie să constatăm cu mîhnire că în sufletele multora dintre ei a murit dragostea. Fiecare dintre noi poate să-și dea seama de situația reală a omenirii: Alăta vreme cînd ateștii și creștinii cu numele vor conduce destinele ei, nu vom avea progres adevărat. Progresul nu se măsoară atît după numărul automobilelor fabricate, cît după ridicarea în spirit a oamenilor. Un gangster cu vîlcur electric și „Cadillac” rămîne tot gangster, dar un țiran, care nu cunoaște aceste aparate, însă împlinește legea creștină, este un semn de progres. Îngrijirea trupului să nu fie decât o treaptă spre îngrijirea sufletului.

Creștinul adevărat este prin definiție activ: de aceea de la ori ce creștin avem dreptul să cerem creație. Ortega y Gasset (La Rebelión de la Masas, 1930) a definit omul de elită ca om creator. Deci creștinul adevărat se plasează în mod necesar în vîrfurile elitel omenegii. A fi creștin înseamnă în primul rînd a avea obligații și nu drepturi, căci religia creștină nu este o religie comodă. A fi creștin înseamnă a fi gata de jertfă în orice moment, pentru altele să adapi pe însetat atunci cînd ei sînt în sete, iar nu atunci cînd tu ești dispaș să bei.

O mare conducătorii noștri politici, români sau străini, arzi care ar trebui să fie exemple clasice de înaltă creștină?

Acum un an luăm în țurea posturile de graniță germane și franceze, câteva sute de studenți intelectuali, reprezentând diverse naționalități europene, ne-am tăiat drum pînă la Strasbourg, unde Mîșcarea pentru Uniunea Europeană își ținea adunarea. Înălțări și plini de speranță am alergat în fața vîlei președintelui, o personalitate europeană cunoscută și în societate și cu sufletul pe buze să ne vorbim. Împotăntă-i statură a apărut pe balcon, înaltă următoarea cuvîntare:

„Je suis très fatigué...”
Ușile balconului au fost închise în urma sa, de un secretar.

JUSTIN P. L.

A APĂRUT:

MĂLTÎREA, tradusă de Grigore Manoliescu. Editura Cartea Pribegei Vali Hermoso 1952. 280 pagini (La multiplicator).

CLAUDE ISOPESCU: La Littérature Roumaine en 1950. In „Les Langues Modernes”, Paris, decembrie 1951, pp. A 34—A 47.
— Scoperta letteraria sulla Romania. In IDEA, 24 maggio 1952.

PAUL OTTO REICHE, Tîlmăcirea de Ștefan Bocu. Rio de Janeiro, 1952. 18 pagini. (La multiplicator).

Între Tomis și Ravenna

Jos, marile probleme politice ale timpului. Exilul nu l-a doborât; nici măcar nu l-a împuținat. Dimpotrivă, toți cercetătorii sunt de acord că fără lungul surghiun al lui Dante, n'am fi avut Divina Commedia; n'am fi avut-o, cel puțin, atît de majestuoasă, de amestecare, de nesfârșită...

Deaceia mi se pare că scriitorii români din exil, și în primul rînd poeții, ar trebui să-și amintească mai mult de Dante, și mai puțin de Ovidiu. Pe Dante să ni-l nostalgim după pelsagiile și beatitudinile lăstate în Tară. Să ne silim să valorificăm desțărarea, considerînd-o ca o grea și lungă încercare (inițiată) menită să ne purifică și să ne transforme. Să nu ne sperie expresia „încercare inițiată”. Orice mare suferință poate deveni o inițiere; adică, poate facilita auto-revelarea unor realități de un ordin superior, inaccesibile condiției profane. Orice îndelungă „rătăcire” prin „întunec” (de orice natură ar fi acest întunec) echivalează cu o rătăcire în labirint; adică, pe plan religios, unui drum spre Centru, unei inițieri.

Deci, în cazul nostru, al scriitorilor din exil, Patria, depărtată, inaccesibilă, nu putea fi un „Paradis” în care am izbuti să pătrundem „spiritualicește”; adică, în „spirit”, în tîlnă, dar nu mai puțin real. Căci această Patrie începe să semene cu „Ierusalimul Ceres” al Evreilor din captivitate: celate nu mai puțin reală ca celălalt Ierusalim, terestru, dar de o cu totul altă natură. Să nu uităm că așa a luat ființă „Ierusalimul Ceres”, adică adevăratul centru spiritual al iudaismului post-exilic: din lacrimile și dorurile tuturor Evreilor duși în captivitate, dar văzuți, înțeles și explicat prin geniul unei elite, și în primul rînd al profetilor.

Să nu fiu greșit înțeles. Nu vorbesc de ce va fi, istoricește, politicește, România de mâine, Tară reală în care unii din noi se vor întoarce. E vorba de imagina Țării pe care o purtăm cu noi, aici, în exil; de ce pot face cu ea poeții și prozatorii. Mai tîrziu, în patrie, cînd noi nu vom mai fi, iar imaginile, „dorurile” și nostalgiile noastre vor supraviețui prin urmași numai în măsura în care ele au fost transformate în valori spirituale; mai tîrziu, creațiile acestea vor putea fi integrate diferitelor ideologii, și vor putea chiar dobîndi semnificații politice. Așa s'au petrecut lucrurile cu unele viziuni ale profetilor evrei, cu unele creații poetice ale lui Dante; sau cu anumite mituri și simboluri indiene, preluate și utilizate de mișcările politice care au condus la eliberarea Indiei.

Dar nu despre eventuala contribuție a poezilor și prozatorilor din exil la ideologia politică a României de mâine, vreau să vorbesc aici. Mă gândesc doar la ce vor face poeții acum: se vor lamenta, numai, ca Ovidiu, sau își vor proiecta „dorul” în cerurile înalte, îngerești ale lui Alighieri? Desigur, geniul „salvează” orice creație poetică, oricare i-ar fi „orientarea”. Cine nu se va bucura dacă lirica românească se va îmbogăți cu noi, dulci și sfîșietoare Tristia? Dar parcă tot de Dante Alighieri ne simțim mai aproape. El singur ne-ar putea fi ca adevărat „duca e maestro”. Pentru că ruperea de Patrie nu l-a făcut prizonierul unui trecut neconținut idealizat de nostalgie. Pentru că dragostea de cetatea lui nu l-a întunecat luciditatea nici simțul realităților istorice. Dar mai ales pentru că a știut să-și transforme destinul într-o inițiere: suferințele l-au fost ajutoare ca să se regăsească pe sine, adică să se cunoască și să se ia în stăpînire. N'a vrut să-și potolească „dorul de Tară”, cum n'a vrut să se consoleze de pierderea Beatricei. Dimpotrivă, a încins focul și s'a lăsat mistuit de el. Dar flăcările acestea de tîlnă au fost tot atîta trepte în drumul lui către Cer. Drum pe care îl cunoșcuseră nenumărați mistici și teologi înaintea lui. Dar pe care, cel dintîi — și, pînă acum, singurul — Dante l-a urcat ca poet.

Ar fi ajuns să-l urce, dacă, în loc să pribegească și să adoarmă în exil, la Ravenna. Dante ar fi trăit și și-ar fi încheiat zilele în acea.

dolze e gata terra fiorentina,
fontana di valore e di piarenza,
fiore de l'altre, Firenze... II

MIRCEA ELIADE

REVISTE:

ORBIS

BULLETIN INTERNATIONAL DE DOCUMENTATION LINGUISTIQUE LOUVAIN

Centre International de Dialectologie Générale
(Rédaction et Administration: 163, avenue des Alliés,
327 pag.

SOMMAIRE

Sever Pop, Le centre international de Dialectologie Générale

I. Le langage des femmes: Enquête linguistique à l'échelle mondiale:

II. Atlas linguistiques.

III. Enquêtes linguistiques.

IV. Problèmes linguistiques.

V. Chroniques dialectologiques.

VI. Centres de Dialectologie et de Phonétique.

VII. Documents linguistiques.

VIII. Portraits.

IX. Les collaborateurs du présent fascicule.

X. Chronique du Centre International de Dialectologie Générale.

COLLABORATEURS:

Allen, B. Harold; Babia, Jean; Badia, Margareta; Belle, Ph. Dr.; Jaromir; Bolaffi, Tristano; Carnoy, Albert; Coca, Francesco; Colon Domenech, German; De Boeck, L. B.; Dorand, Marguerite; Fourquet, Jean Philippe; Garcia de Diego, Vicente; Gonzalez Muela, Juan; Gougens, Georges; Monseigneur Griesa Gaja, Antoine; Grootaers, Willem A.; Gupta, Ioan; Hakulinen, Lauri; Hammarström, Göran; Klebe, Gerd; Gerhardus, Legge, M. Dominica; Maurer-Mortessdor, Artur; McDavid, Raven Ioor, J.; McDavid, Virginia; Meertens, Pieter-Jacobus; Merlo, Clemente; Mitka, Walther; Nandris, Octavian; Nascentes, Antonio; Nishio, Minoru; Parlangeli, Oronzo; Piccirilli, Giorgio; Pop, Sever; Roques, Mario; Rudnytsky, Jaroslav B.; Rûke-Dravina, Velta; Ruoppila, Veikko; Salvador, Gregorio; Serech, Jury; Ullmann, Stephen; Weiss, Richard; Zamora Vicens, Alonso.

SUFLET ROMÂNESC, revistă de cultură creștină. Anul IV, Nr. 1, Ianuarie-Martie 1952. Cuprinsul:

Pius PP. XII, Epistola Apostolica Veritatem facientes (text și traducere).
Em. Panaitescu, La început de secol. (24 pagini).

B. Moraru, Ieremia Valahul.
Petre Ciureanu, Alexandr. Hădeu și De Gubernatis.

Petru Cherman, Reflecții asupra relațiilor dintre creștinism și istorie.

Petru Ionescu, Vintilă Horia.

LA REVUE DE CULTURE EUROPEENNE (IIe Année, Nr. 3, mai 1952. Paris I-er, 15, rue J. J. Rousseau).

Sommaire:

Salvatore de Madariaga, Portrait de l'Europe.

Giovanni Papini, La Renaissance et la civilisation européenne.

Mircea Eliade, Le Symbolisme du „Centre”.

Marcello Camilucci, Devoirs de la culture.

Gilbert Trollet, La Cloche — Eboulement — Les pas perdus.

Tudor Arghezi, Cloches — Prière — Tol — Dacia.

Gino Lupi, Le complexe spirituel d'un simple: Tudor Arghezi.

Hans Richter, Perspectives de l'Histoire Européenne.

Riccardo Picchio, Le „Courtisan” selon Gornold.

Moché Lazar, La Conscience tragique d'une dualité: Ruben Daro.

Le livre européen, par: J. Constant, Mircea Eliade, Sten Moberg, L. Montaigu, R. Picchio, H. Richter, T. Roux.

CUGET ROMÂNESC (Pensamiento Rumano).

Anul II, Nr. 2, 148 pagini. (La multiplicator).

Profesorul D. Gărdara continuă să publice extrem de interesant studiu: Contribuția Românilor la progresul cultural al Slavilor.

Arhitectul Ovidiu Coatu: Biserica Românească, note pe marginea unui studiu.

Revista ne prezintă o prețioasă „Încercare de antologie”:

Isus și Paștele în poezia română. Sunt prezentați cei poezii și 22 poeți. Printre aceștia: Alexandr. Arghezi, Cernă, Coșbuc, Crăinic, Goga, Iosif, Mateevici, Vlașcu.

BUCHIMUL, Publicație religioasă, națională, a Bisericii Ortodoxe Române „Sf. Arhangeli” din Paris. An I Nr. 1. 20 pagini (La multiplicator).

VERITAS - INFORMATION, Buletin de informație asupra doctrinei și activităților anticreștine și antidemocratice ale Partidului Comunist în lume, mai ales în Canada. Vol. I. Nr. 1. Montreal, Iunie 1952. 12 pagini.

DIN R.P.R.

GRUP DE REZISTENȚĂ ÎN ARDEALUL DE NORD. — Fostul plutonier de jandarmi Săpunaru a organizat, din proprie inițiativă și fără sprijinul nimănui, un grup de rezistență care, începînd din toamna anului 1948, a acționat pe teritoriul fostelor județe Satu-Mare și Sălaj. Săpunaru nu era nici fioros și nici setos de sînge. Datorită temerității și loviturilor fulger, organizate cu multă precizie, reușise să creeze o atmosferă de optimism și s'aprindea în inimă multe speranțe. Procedul lui era foarte simplu. În fruntea unui grup de 20 bravi pătrunde direct spre primărie, spre Statul popular, cum i se spune acum. Acolo, fără altă introducere, îl ia jos „lozincile socialiste” și porțile celor șapte geți comunisti („cei șapte mîgari”, cum le spune poporul în unanimitate entuziasmi). Suna apoi adunarea „responsabililor”, a șefilor „organizațiilor de bază”, utemist, ufederiste, spărgători de norme, controlori de tarlari, agrotubierici micușinși, etc. etc., punînd-i pe toți să cînte, cît îi ținea răsun-chil, un vijelios „Trăiască Regele”. Spectacolul acesta, care avea loc la intervale destul de scurte, electrizase satele. Direcțiunea regională a Securității era disperată. După multă trudă, urmărit și cîmpărit de gazde, ea a reușit, abia în luna 1950/51, să-l prindă pe Săpunaru. În urma unui proces monstru — despre care zărele n'au suflat o vorbă — 60 țărani din Satu-Mare și din Sălaj au fost condamnați de către Tribunalul militar din Cluj. Săpunaru a lăsat însă urmași. Această acțiune continuă, cu același elan și cu același efect. Fără a primi directive din partea nimănui — și nici subvenții — un grup de vajnici Români din această parte a țării și-au pus în gînd să-l facă pe comunistii din partea locului să nu uite a cînta „Trăiască Regele”.

PROCESUL DELA IAȘI. — Tribunalul militar din Iași a judecat de curînd un grup de rezistență ce fuseseră arestați la sfîrșitul lunii Martie în Munții Neamțului. Aproape 80 la număr, printre acuzați se aflau mai mulți foști ofițeri, un preot și o cunoscută avocată din Piatra-Neamț; restul, țărani din comunele Buhănița, Ceahlău, Broșteni, Pipirig și Brusturi. În momentul arestării, toți au opus o dărză rezistență Militiei, care a fost nevoită să ceară ajutorul batalionului de intervenție M. A. I., din Fălciene. Atitudinea acuzaților la procesul rare a avut loc în cazarma dela Copou a fost cît se poate de demnă. Condamnările pronunțate cu această ocazie au fost de 25, 20 și 15 ani muncă silnică.

FURIA REGIMULUI ÎMPOTRIVA CHIABURILOR. — După recente epurări și „consolidarea” partidului, o acțiune turbată de „demascarea a chiaburilor” se deslășuie acum asupra satelor. S'a dat prilej ca toți „chiaburii” să fie scoși din rîndul „mijlocașilor”, în categoria cărora au fost trecuți de către unii președinți de sînatul popular și de unele organe de partid „împăciunătoriste” (N.R. Noul dicționar al Academiei lui Sadoveanu). Odată cu acești chiaburi, sunt epurate și „cadrele” satelor, lipsite de vigilență, de conștiință de clasă și de spirit de răspundere... Astfel, la Dala, în Vlașca, a fost epurat Dumitru DONȚU, președintele sovietului local, dovedit a fi fost el însuși... chiabur. La Gârbov, în raionul Ji-bov, au fost descoperiți chiar „brigadieri” chiaburi, care transformaseră gospodăria colectivă „21 Decembrie” (ziua de naștere a lui Visarionovici) în cult reacționar. Situație asemănătoare la Bărgăoani, în raionul Piatra-Neamț și în multe comune din raioanele Caracal și Corabia (acum în regiunea Dolj).

Cît de vastă este acțiunea de „demascare” a chiaburilor, se poate deduce din declarațiile „tovarășului” Ilie Jean — care înainte de a purta cravata roșie purtase în frumoasă livrea într-o casă din Parcul Ioanid — acum atotputernic șef comunist al regiunii București. În urma anchetei efectuate „pe teren”, cu desfășurări de forțe, Ilie Jean a constatat că numai în regiunea București (fostul județ Ilfov și o bună parte din Vlașca) nu mai puțin decît 4.500 chiaburi se strecuraseră în rîndul mijlocașilor. Cum fiecare comună are „strecurații” ei, este din așteptat ca tot „aparatură politică” al regiunii București să fie „liberat” din funcțiuni.

EVACUĂRILE efectuate în luna Mai la Brașov au vizat în special populația românească din cartierele Prund și Schela. Locuitorii străzilor Ciocrac, Pe Tocile, Sfînta Ecaterina, etc. nu erau nici latfunduri nici exploatare, ci harnici și modeste meșteșugari, dar buni și aprigi români... Au fost scoși fără milă din case, înghesuși în camioane și sub puterful escortă îndreptăți spre gările Brașov-Vechi și Brașov-Tria, unde a avut loc îmbarcarea, în vagoane de vite. Neputînd plăti taxele de transport pentru bagaj, ei au vîndut cea mai mare parte din sîrăciolosul lor avut înalte de piecarea trenurilor. Din cei 14.000 deportați din Brașov, 11.000 au fost Români, 2.500—3.000 Germani, iar restul Unguri. La operațiunile de evacuare miliția brașoveană nu a participat. A fost consemnată. Pentru realizarea „surprizei” și reușita acțiunii au fost aduse unități de intervenție M. A. I. din nordul Transilvaniei și dela București. Un singur ofițer din cadrele miliției locale a fost totuși utilizat, fiind considerat suficient de sigur în această întreprindere: Locotenent-Major Avramescu, fost cîmar la Ploiești și martor la procesul Anel Pauker, în 1938 la Craiova.

Cum Dumnezeu nu bate însă cu bîful, Avramescu a fost și el... evacuat din Milite după cîteva săptămîni, fiind trimis „la muncă de jos”, adică la Poarta-Albă, la sapă și roabă.

L. V. E.

DUPA DOI ANI

S-au împlinit în 4 Iulie doi ani de când Ană Pauker, Ministrul Afacerilor Externe al Republicii Populare Române, a silit printr-o notă verbală pe membrii Nuntiatului din București să părăsească Țara în termen de trei zile. Jocul a fost montat după cunoscutul procedeu comunist. Pentru a pregăti opinia publică din țară și din afară țării s'a înscenat obșnuitul proces al „trădătorilor”, în care a fost implicat, între alții, fostul șef al Nuntiatului.

Se pare însă că „Justiția populară” și opinia publică nu pricepuse încă importanța ascuțirii luptei de clasă (citat din Vinea Socială), nici sarcina ce-i revine „în acțiunea de apărare a cuceririlor revoluționare ale oamenilor muncii din țara noastră”. De aceea, trădătorul de astăzi, Vasile Luca (pe atunci secretar al C. C. al P. M. R., vice-președinte al Consiliului de Miniștri și Ministrul Finanțelor, etc.), a luat cu hotărâre cuvântul: „Justiția Populară nu poate judeca cu „măla” față de elemente exploatare, ci trebuie să judece ținând seama de interesele Statului, de interesele poporului...”. Iată de ce trebuie ca în cadrul Justiției populare să se facă o cotitură mai serioasă în sensul împlinirii mai hotărâte a sarcinilor de luptă împotriva dughanului... În urma acestei „cotituri”, din dintre acuzații au fost condamnați la moarte, iar ceilalți au primit până la 20 ani muncă silnică și confiscarea averii. „La pronunțarea sentinței — scria Ager-press — oamenii muncii, care umpleau sala Tribunalului, au aplaudat îndelung, exprimându-și satisfacția pentru dreptădea pedepsă dată grupului de spioni și trădători”.

Soforul Nuntiatului, Popescu Nicolae, omul anume ales pentru a compromite mai de aproape pe reprezentanții Sântului Părinte, a luat cea mai mică pedeapsă: 7 ani muncă silnică. Totuși împotriva Vaticanului, a Nuntiatului O'Hara, a Mons. Kirk și Del Mestri s'a făcut cea mai mare propagandă. Am răstolat ziarele din vremea aceea. Titluri de o șchioapă: „O agenție imperialistă”, „Vaticanul joacă un rol activ în tăbăra reacțiunii mondiale”, „Oamenii cinstiți își dau seama că jocul Vaticanului e împotriva păcii”, „Vaticanul dă mâna cu cel mai odios criminal”, „Reprezentanții Vaticanului în țările de democrație populară sunt instigatori și organizatori de grupuri de spionaj”, etc.

Anul trecut abia doi ani de atunci. Glasul Anel Pauker, aprigă împărțitoare de slogane, a amuțit. Vasile Luca și Teohari Georgescu au trecut, împreună cu ea, în categoria „trădătorilor” și a „slugilor imperialiste”. Aceiași oameni ai muncii, care au umplut atunci sala Tribunalului așteptând astăzi cu satisfacție procesul și dreptădea pedeapsă.

În acest timp Excelența Sa O'Hara și Mons. Kirk continuă să vorbească lumii despre România. „Este un fapt cunoscut că Guvernul comunist cu sistemul său de teroare și de prigoană a reușit să distrugă organizația vizibilă a Bisericii noastre. Dar eu pot să vă spun că Biserica trăiește, — ea trăiește plină de glorie în catacombele României noastre iubite. Cu siguranță, suferința episcopilor noștri, a preoților, a călugărilor și a mirenilor va aduce în curând ziua învierii României și alte haruri speciale dela Dumnezeu”. (Din discursul ținut la Roma, în luna Dec. 1951).

F. P.

GLAS ÎN PUSTIE

Președintele Crucii Roșii Internaționale, elvețianul Paul Ruegger a făcut, cu prilejul adunării delegaților la Toronto (Canada), un patetic apel pentru rezolvarea problemei prizonierilor de război, pe care Marele Tălar nu-l lasă, nicidecum, din mână, deși dela încetarea războaielor s'a scurs 7 ani de zile. (După rapoarte ale oaselor morților se desgroapă Tăcutul hoșilor nu vrea să știe de nimic).

Adresându-se delegației comuniste a Crucii Roșii, Paul Ruegger a strigat:

„Vrem și dorim măsuri, nu vorbe și — precum mă tem — propagandă! Dacă mulți din acești prizonieri de război au murit; atunci întrebăm: când, unde și în ce împrejurări? Înainte de orice, însă, puneți sfârșit chinurilor incertitudinii a sutelor de mii de familii! Delegații comunisti au tăcut. Au tăcut și n-au tăcut: s'au plâns că la Crucia Roșie se face politică...”

Apelul Diul Ruegger va rămâne apel. Nimic mai mult. Dece nu le dă drumul? A spus-o Marele Tălar, prin Pastorul său: nu vrea să le dea drumul, cu peste două luni de zile să-l vadă întorcându-se în uniformă americană. (Probabil pentru a-și plăti datoritiile). Stălin știe foarte bine că anul care a făcut războiul vreme de 6 ani de zile și a mai stat apoi 7-8 ani prizonier (prizonier la Ruși) nu va da fuga, când se va înturna la ai săi, ca să... îmbrace iar uniforma. Stălin o știe; dar n-o știe Pastorul...

Mai sunt încă oameni care nu înțeleg că ce-a intrat în brațele URSS-ului nu poate fi scos cu vorba. Bestia nu se sperie de vorbă. Cu vorba se poate obține ceva abia mai târziu: când bestia se așă de la cușcă.

DECLARAȚIE PREȚIOASĂ

Într-o scrisoare circulară, adresată comunităților Evanghelice din Berlin și Brandenburg, Dr. Otto Dibelius scrie (ca întâmplare la cele discutate în Hanover) următoarele:

„Niciun stat nu are dreptul să stingă unitatea Bisericii lui Hristos. Noi putem cădea de acord cu diferitele formulări ale vieții politice. Dar nu vom putea niciodată aproba propoziția că granițele statului ar fi în același timp și granițele Bisericii și că dacă statul își închide granițele, Biserica trebuie să se lase și ea închisă în aceste granițe”.

Deși, cam târziu — cam cu aproape 2000 de ani de întârziere — declarația aceasta e foarte bine venită!

UTOPII.... REALIZATE

AMERICAN RELIEF ADMINISTRATION
DIN ORGANIZAȚIE PENTRU AJUTORAREA ÎNFOMETAȚILOR,
... ORGANIZAȚIE DE SPIONAJ ȘI SABOTAJ

Ziarul american în limba germană DIE NEUE ZEITUNG atrage atenția asupra unui fapt cu semnificație mare. În anul 1921 în Rusia revoluționară băntuia foame cumplită. Pentru alinarea răului a pășit atunci hotărât la acțiune American Relief Administration de sub conducerea lui Herbert Hoover. În Enciclopedia rusească publicată în anul 1926 se puteau citi despre ARA (American Relief Administration) următoarele:

„Lucrarea organizației ARA se îndrepta aproape exclusiv asupra aprovizionării copiilor cu alimente. În anul 1922 rațiile împărțite copiilor s'au urcat la 5 milioane. În același an ARA a luat asupra și sarcina de a împărți alimente la adulți, așa că în urma activității ei au fost aprovizionați cu alimentele necesare un număr de 10 milioane de oameni”. Asta în Enciclopedia din 1926.

În ultima ediție a aceleiași Enciclopedii, la aceeași denumire (American Relief Administration) se poate citi: „Organizație în slujba spionajului și a diversionismului”. Iar în manualele de școală secundară, despre aceeași organizație, se învață: „Lumea capitalistă încercă să folosească ca dificultăți prin care trecea Uniunea Sovietică; saboteuri și spioni incendiară întreprinderile sovietice și comiseră atentate cu dinamită. American Relief Administration se pune în slujba acestor activități dughane, subversive”.

În fața acestei schimbări la chip a faptelor, ziarul american își amintește de romanul „utopic” al lui George Orwell „1984” și se întreabă dacă nu cumva viitorul stat totalitar, imaginat de Orwell pentru anul 1984, nu a devenit realitate în 1952.

În adevăr, între alte desfășurări pe care ni le-ar putea oferi acest stat viitor (Politița cugetului; arta de a te convinge că războiul = pace; libertate = sclavie; adevărul = secret pe care îl deține numai Partidul, etc.) ni se înfățișează aci un nou minister: Ministerul Adevărului. Ministerul acesta are, între altele, menirea de a cerceta mereu documentele spre a vedea dacă nu cumva conținutul acestor documente nu contrazice noua Linie a partidului; dacă o contrazice înseamnă că documentele sunt false și ele trebuie „rectificate”, spre a sta în consonanță cu adevărul, pe care numai Partidul îl poate cunoaște.

Viziunea pe care o desvăluie romanul lui Orwell este extraordinară. Și mă gândesc că nu mică va fi părerea lui de rău când vede — cum vedem cu toții — că funia vieții Statului „Marelui Frate” s'apropie de par.

G. R.

INTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

Revista 1/4 Der Erde continuă să ne ajute la dreptă înțelegere a vieții creștine în U.R.S.S. În ultimul său număr (Iulie 52), într-un articol intitulat „Gibt es in der Sowjetunion Religionsfreiheit?” ne înfățișează (după „National Council of American-Soviet Friendship”, New York City) declarațiile unor clerici și laici din America și din Anglia, asupra acestei chestiuni. Iată, de pildă, ce spune Reverend Robert M. Muir (Boston, USA), care în vizita sa în Rusia a pus chiar mitropolitului Nicolae întrebări (Nicolae este camarad de arme al viteazului patriarh Alexei).

Întrebare: Credeți că actuala formă de guvernământ îndeplinește idealurile sociale ale religiei? (Întrebarea-cu tot tălcul ei-e prea vagă, n.n.).

Răspuns: Idealurile sociale ale religiei, ca: iubire, dreptate, egalitate, fraternitate (de libertate se ferește, ca de focul n.n.) sunt părțile esențiale ale actualei forme de guvernământ sovietic.

Întrebare: Crește Biserica?

Răspuns: Biserica a avut întotdeauna un mare număr de credincioși. Totuși, pe vremea Țărilor cercetarea bisericilor se făcea din poruncă; astăzi venirea la biserică e absolut liberă. (Prin urmare: nici sub Țări n'ar fi fost mai mulți creștini decât azi, dacă Țării n'ar fi adus pe bieții oameni la biserică, cu arcanul).

Întrebare: Face Guvernul vreo propagandă ateistă împotriva bisericii, sau persecută el biserica?

Răspuns: Constituția sovietică din 1936 garantează religiei ca și ateismului libertatea absolută. (Nicolae nu spune dacă constituția din 1936 garantează „religiunii” și libertatea de a plini porunca lui Hristos — porunca poruncilor — după a cărei îndeplinire se deosebesc Lupta de Apostoli: Mergând, învățați... botezându-l în numele Tatălui și al Fiului și al sântului Duh! Are în URSS biserica dreptul de a face prozeliti? Asta e întrebare).

Rev. R. M. Muir mai pune mitropolitului o ultimă

Întrebare: Are clerul dreptul de a critica Guvernul?

Răspuns: Rostul clericilor nu e să critice Guvernul (Așa ar fi făcut guvernul ar fi precum nu este n.n.). Ca cetățeni ai Uniunii Sovietice (ca cetățeni; nu ca episcopi n.n.) clericii au dreptul să ia parte la discutiile problemelor care privesc țara. (La discutație; nu și la criticare. Vorba platonului: când discuți problemele țării, să tacii).

FUGĂ DIN RAI

După date oficiale, în anul 1951, s'au refugiat în Berlin vestic peste 131.000 de oameni din zona sovietică. Numai în cursul lunii Iulie 1952 au trecut aci 15.000 de locuitori din zona estică. Torontul nu cunoaște oprire: vine mereu. (Și când te gândești: fug fără să fie alungați din raiul rus. Fug fără să se lăngue că nu se pot despărți).

de svoul albinelor;
de para făclilor,
de fumul tămlăilor”) ...

G. R.

INFORMAȚII

OFITERI EXECUTAȚI. — În legătură cu

fuga din Țară a celor 5 aviatori care au aparținut Regimentului 17 Aviație bombardament de la Brașov, au fost arestați un mare număr de ofiteri aviatori. Până acum, 2 dintre cei arestați au fost împușcați după un scurt proces: General-Maior Constantin DONCEA, Comandantul Forțelor de Apărare a Teritoriului și Capitanul PAUN, șeful posturilor de ascultare și de pandă din sectorul Turnu-Severin.

INFORMAȚIUNI

S. S. Papa Pius XII a binevoit a ridica la cinstea de Monsenior pe Părintele Dr. Octavian Bărieș, vicepreședintele Misiunii Române pentru Europa liberă.

Părintele Dr. Alexandru Mircea a fost numit Asistent al Mons. John Kirk pentru Misiunea din Spania.

Părintele Dr. Pamfil Cârnașu a ocupat un important post la Secretariatul de Stat al Vaticanului.

Părintele Dr. Ioan Filip a fost numit lector la Radio Vatican, secțiunea românească.

Din Viena se anunță:

În ultimele zile ale lunii Iulie s'au efectuat în București arestări masive printre elevii de liceu. Copiii, legați doi câte doi, spate la spate, au fost încărați pe autocamioane și sub puternică pază transportați spre neștimate locuri. Se spune în oraș că elevii s'ar fi înșelvinovați de răspândire de manifeste anticomuniste.

Ziarele din R. P. R. stăpân din nou lumea „muncitoare” împotriva „chiaburilor” (care nu muncesc). Aceștia sunt arătați a fi „favorizați de fosta aripă dreaptă a guvernului” (Ana Pauker și Teohari Georgescu). Cuvântul de ordine este: Nicio milă față de chiaburi! „Scântea” oferă premiul tuturor celor care vor denunța pe chiaburii ascunși de grâu și de porumb (destinat statelor Moscovei).

Revista evrească democratică „Viața Nouă” sprijină campania de ură împotriva celorlalți Evrei aflați în România, care au avea simpatii pentru unealta imperialistelor americani, Ana Pauker.

Între 29 și 31 Iulie a avut loc la Regensburg o conferință a preoților catolici din România, convocată de Mons. Albert Büttnner dela Secretariatul pentru legăturile religioase cu strălătații. Au participat 31 preoți din Germania, Austria, Elveția și Italia. Din partea Bisericii Unite au fost prezenți Pr. Dr. Flaviu Popan și Ioan Tăutu. Cele trei zile de reunitune au fost un prilej cât se poate de potrivit pentru reluarea legăturilor spirituale cu cei prizonieri în Țară. S'au discutat probleme importante și s'au prezentat câteva rapoarte despre starea Bisericii catolice din Europa de Sud-Est (Mons. Albert Büttnner), despre starea actuală a Bisericii catolice din România (Dr. Florian Müller), despre situația Bisericii Unite (Dr. Flaviu Popan). Preotul Ernest Halk a sintetizat îndatoririle ce le avem față de cei din Țară și a fixat concluziile. Conferința s'a încheiat printr-o slujbă religioasă pentru episcopi, preoți și credincioșii morți sub prigoana comunistă.

La Königstein/Taunus, Părintele Dr. Kindermann scoate buletinul de informații „Expulsus” prin care vrea să documenteze lumea creștină din Apus despre fărâdelegile săvârșite în țările subjugate de Comunism. Glasul României robite poate fi înregistrat și aci.

Duminecă, 22 Iunie, în sala Federației Universitarilor Catolici, ocupată până la ultimul loc, Români din Italia și Italieni din România sub patronajul Misiunii Catolice Române din Italia, au sărbătorit împlinirea vârstei de 60 de ani a poetului Aron Cotruș.

Monseniorul Aloisius Tăutu a deschis solemnitatea printr-o înșufleată cuvântare de omagiere a personalității poetului, recitând la încheiere poesia „Rugăciune”. Domnul Beltrami a adus salutul și caldă adevărată a Asociației Italianilor refugiați din România, care au participat în mare număr, în frunte cu președintele ei Domnul Dozzi. Scritura și poeta Yvonne Rossignon-Menchinelli a rostit o magistrală cuvântare asupra „Semnificației poeziei lui Aron Cotruș”, iar Domnul Prof. Petru Iordăle a citit fragmente din opera poetului. Tenorul Tomel Spălaru și soprana Irina Gasperoni-Frățuța, acompaniați la pian de maestrul Rucă, au executat, răsplătiți de furtunoase și interminabile aplauze, muzică de Brediceanu, Drăgoi, Caudella, Puccini, Mascagni, Mozart, și Verdi. A încheiat serbarea Domnul Octavian Roșu, care a citit un cald și vibrant mesaj al poetului Cotruș adresat celor intruși să-i sărbătorească.

Duminecă, 29 Iunie, în cadrul stagiunii de operă, a fost executată la „Teatro Massimo” din Cagliari, Simfonia a noua a lui Beethoven, cu participarea corului și orchestrei Academiei de Santa Cecilia din Roma. Opera a fost dirijată de maestrul Sergiu Celibidache, având ca interpreți principali pe artiștii români Irina Gasperoni Frățuța și Tomel Spălaru.

Real Academia de Buenas Letras din Barcelona a numit pe Domnul Prof. Sever Pop membru corespondent al ei pentru România.

În cadrul unui recital ținut în ziua de 28 Iunie a. c. la Radio-Espana din Madrid (emisiunea obișnuită), Domnul Alexandru Busuioceanu a citit din Cântările lui San Juan de la Cruz, traduse de Dsa în românește, precum și din poemele Deale scrise în limba spaniolă.

F. P.

LA JILAVA, între alți mulți deținuți, se află și următorii: Dr. Ion Nedelcu din București, Ioan Telea din Ploiești, fost membru al Partidului Național-Tărănesc și inginerul-chimist Iuliu Roda din București I. V. E.

INDREPTAR apare odată pe lună. Redacția și Administrația: Dr. Flaviu Popan, München 5, Kapuznerstrasse 38.

DEUTSCHLAND, US-ZONE